

Stockholm-Tullinge i februari 2019

Verksamhetsidé för flyg- & friluftsbäckar i Botkyrka

Stockholms Flygsportförbund och några av dess medlemsföreningar är angelägna om att bevara och utveckla två befintliga spontanidrottsplatser i Botkyrka, flygbackarna i Hamra och Uttran. I detta dokument beskrivs vår vision.

Under många år, faktiskt sedan början på 90-talet, har grustaget i Hamra använts som en regional idrottsplats för skärmflygare, hängflygare och modellflygare från länets flygsportföreningar. När vinden kommer från norr skapar den djupa grytan och höga sluttningen en ”luftkudde” på vilken man kan hålla sig i luften länge, ja teoretiskt i timmar om man önskar. Sedan krossverksamheten avslutades år 2013 och sluttningarna längst in i grustagets södra ände jämnades till har Hamras kvalitet som flygbacke och rekreationsområde blivit ännu bättre. Det är särskilt påtagligt för nybörjare som nu kan flyga säkert på ett bättre sätt än tidigare. Backen används i stor omfattning för nybörjarkurser i skärmflygning.

Det har funnits en stor oro i regionens flygsportföreningar för de exploateringar som planerades i samband med Stockholms OS-ansökan, och lättnaden var stor när olympiska kommittén bestämde sig för att föreslå befintliga anläggningar i Falun och Östersund för backhoppning och skidskytte.

I en annan del av kommunen har en annan backe blivit mycket populär under de senaste åren. Backen ligger i Uttran, intill kommungränsen mot Salem. Den backen är vänd i precis motsatt riktning, och lämpar sig därmed för flygning när vinden blåser från syd. Uttran-backen är en av ytterst få, ja egentligen den enda praktiskt användbara nybörjarbacken för sydvind i hela centrala delen av Stockholms län, och har därför snabbt fått stor betydelse för skärmflygning i regionen. Till skillnad mot Hamra, där i nuläget ingen exploatering planeras, finns dock ett hot mot Uttran som friluftsområde, i form av en ansökan om detaljplan för småhusbebyggelse.

Av lätt insedda skäl vill vi bevara och utveckla de här platserna som idrottsplatser för de tysta flygidrotterna skärm-, häng- och modellflyg. Platserna används även av annan spontanidrott och friluftsliv, och det vore en stor förlust för allmänhetens tillgång till natur och friluftsliv om någon av platserna fördärvades i sin nuvarande funktion.

För att ge perspektiv på hur skärm- och hängflyg arbetar i länet med att bevara och förädla idrottsplatser kan nämnas Granholmstoppen på Järvafältet, en backe som byggdes om med stöd av Idrottslyftet. Där gjordes ett stort arbete med att förändra backens topografi, att ändra dess lutning och jämna till terrasseringar. Resultatet blev en trevlig idrottsmiljö som används inte bara av skärm-, häng- och modellflygare, utan av allmänheten som pulka-, löp- och cykelbacke, och som populärt utflyktsmål. I perioder har boskap betat på den nya backens sluttningar. Utöver medlen från Idrottslyftet och Stockholms stad gjordes en stor insats av medlemmarna i främst Fenix Skärmflygklubb med tusentals ideella arbetstimmar för att färdigställa ytorna på Granholmstoppen. Föreningen arbetar också regelbundet med att hålla ytorna fria från förbuskning, i enlighet med skötselregler i bestämmelserna för det kulturresevat backen ligger i.

Med bevarade flygställen i Hamra och Uttran skulle möjligheterna öka att kunna rikta verksamhet mot ungdomar, något vi haft svårt för med anläggningssituationen i Stockholms län. Vi är medvetna om att Botkyrka kommun inte äger marken, men kommunen sitter på planmonopolet. Rent konkret så föreslår vi att en process inleds för att detaljplanlägga marken som ämnad för idrott och det rörliga friluftslivet. Vid Hamra skulle möjligheterna att parkera kunna förbättras med enkla medel. När det gäller Uttran så inser vi att det kan vara intressant för både kommun och markägare att utveckla delar av marken för bostäder, men vi tycker det är mycket angeläget att en eventuell exploatering inte omfattar hela området, utan att mark för idrott och friluftsliv lämnas kvar.

Skärm-, häng och modellflyg är idrotter som ingår i Svenska Flygsportförbundet och därmed i Riksidrottsförbundet. Stockholms Flygsportförbund är flygsportens regionala organisation (SDF) inom Stockholmsidrotten. Vi ser fram emot att samverka med Botkyrka kommun och att bidra med vår kunskap för att utveckla platsernas möjligheter som attraktiva och framgångsrika idrottsmiljöer. Vi ber om att få bli uppsatta på sändlistor för samrådsprocesser när det gäller de aktuella markområdena.

Stockholms Flygsportförbund

Kontakt: Björn Hårdstedt, bjorn.hardstedt@flygsport.se, tfn 070-668 27 20

Nedan: Bilder från flygning i Hamra och Uttran.

